

วินัยการเงินการคลังและงบประมาณ กับทัศนคติของประชาชนนอกเขตตัวเมือง
จังหวัดขอนแก่น ต่อนโยบายแจกเงินดิจิทัลของรัฐ
Discipline of Finance and Budget with the Attitude of People Outside the City
Area Khon Kaen Province to the State's Digital Money Distribution Policy

ปิยเกียรติ สาวิกัญ¹, จักรินทร์ สมมติ¹, ประเทือง ปานหงส์ ช่างสลัก¹ และ ธนพัชญ์ เผือกพิพัฒน์¹
Piyakiat Sawigun¹, Jackarin Somati¹, Pratheung Panhong Changsalak¹ and Tanapat
Peugpipat¹

¹มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

¹Rattana Bundit University

Received: April 30, 2025

Revised: June 4, 2025

Accepted: June 4, 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาความเป็นมาหลักการแนวคิดของนโยบายแจกเงินดิจิทัล (Digital Wallet Policy) (2) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ทัศนคติของประชาชนนอกเขตตัวเมือง จังหวัดขอนแก่น ต่อนโยบายแจกเงินดิจิทัลของรัฐ (3) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการบังคับใช้กฎหมายวินัยการเงินการคลังและงบประมาณ ต่อนโยบายแจกเงินดิจิทัลของรัฐ ให้เกิดประสิทธิภาพ กลุ่มประชากรเป้าหมายได้แก่ ประชาชนนอกเขตอำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จำนวน 1,784,641 คน กลุ่มตัวอย่าง 400 คน โดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน เก็บข้อมูล ตุลาคม 2567 ถึง กุมภาพันธ์ 2568 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.48 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.49 อยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการก่อกวนสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง ด้านหลักการรักษาเสถียรภาพและการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนอยู่ในระดับมาก และแนวทางบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญคือ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 4 เพิ่มบทนิยาม ให้มีหมวดที่ 6 บทลงโทษก่อนถึงบทเฉพาะกาล แก้ไข มาตรา 81 “ผู้ใดที่มีตำแหน่งหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้กระทำการฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 ปี ถึง 15 ปี และปรับตั้งแต่สามแสนบาท ถึง หนึ่งล้านห้าแสนบาท และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในทางการเมืองทุกระดับเป็นเวลา 10 ปี

คำสำคัญ: วินัยการเงินการคลัง; งบประมาณ; ทัศนคติ; ประชาชน; นโยบายแจกเงินดิจิทัลของรัฐ

Abstract

The purpose of this research is to (1) study the background and principles of the Digital Wallet Policy, (2) analyze the attitudes of the population outside the urban area of Khon Kaen Province towards the government's digital cash distribution policy, and (3) examine and analyze the enforcement strategies of financial discipline and budget laws related to the Digital Wallet

Policy to enhance efficiency. The target population consists of 1,784,641 residents outside Khon Kaen City, with a sample size of 400 determined using Krejcie and Morgan's table. Data collection occurred from October 2024 to February 2025, with analysis conducted through descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation, as well as content analysis. The results indicate an overall average ($\bar{X}$)=3.48 and a standard deviation (SD)=0.49, reflecting a moderate level. The areas of populism and effective public debt management showed moderate levels, while the principles of maintaining economic stability and sustainable development achieved a higher rating. Key legal enforcement recommendations include amending Section 4 to introduce definitions and a new Section 6 for penalties before transitional provisions, and the amendment of Section 81 to impose prison sentences between 3 to 15 years, and fines ranging from 300,000 to 1.5 million Baht, along with a 10-year ban on eligibility for political office.

Keywords: Financial Discipline; Budgeting; Attitudes; Public; Government Digital Cash Distribution Policy.

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเป็นมาของปัญหา “ข้อเท็จจริงเชิงปัญหา” นโยบายแจกเงินดิจิทัล 10,000 บาทต่อคน เป็นนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ที่น่าสนใจและมีความท้าทายสูง เพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายภายในประเทศ และส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยีทางการเงินซึ่งประชาชนทั้งประเทศทราบจากการหาเสียงของพรรคการเมืองแกนนำรัฐบาลปัจจุบัน แต่การนำนโยบายนี้ไปปฏิบัติจริงย่อมส่งผลกระทบต่อระบบการเงินการคลังและการบริหารเศรษฐกิจของประเทศในหลายมิติ การศึกษาผลกระทบอย่างครอบคลุมจึงมีความสำคัญยิ่งต่อการวางแผนและการตัดสินใจเชิงนโยบายที่รอบคอบ

“หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง” คือ พ.ร.บ.วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ที่ตราขึ้นเพื่อให้รัฐรักษาคุณภาพทางการคลัง รัฐจึงต้องยึดมั่นในวินัยทางการเงินในทุกการรับรายจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน เพื่อสร้างสรรค์ความมั่งคั่งที่งดงาม ยั่งยืน ดังนั้น บทบัญญัติในเรื่องกรอบวินัยการเงินการคลัง และงบประมาณ จึงเสมือนกรอบที่เป็นแบบร่างแห่งความสำเร็จที่ต้องสร้างสรรค์อย่างพิถีพิถันเพื่อประโยชน์สุขแห่งปวงชนชาวไทย และความมั่นคงให้แก่ประเทศชาติสืบไป

นโยบายแจกเงินดิจิทัล (Digital Wallet Policy)

เป็นหนึ่งในนโยบายเศรษฐกิจที่สำคัญของรัฐบาล คือ จะให้เงินดิจิทัล 10,000 บาท แก่ประชาชนบางคนตามเกณฑ์ที่กำหนด และให้ใช้จ่ายภายในอำเภอตามทะเบียนบ้าน สำหรับการซื้อของอุปโภคบริโภคเท่านั้น โดยจะพัฒนาต่อยอดจากแอปพลิเคชันเป่าตังและนำระบบ blockchain เข้ามาช่วยดำเนินการ โดยจะกระทำด้วยวิธีกู้เงินด้วยการตรา พ.ร.บ.กู้เงิน 5 แสนล้านบาท มาบริหารจัดการตามนโยบายนี้ แต่ประเด็นปัญหา คือ พ.ร.บ.วินัยการเงินการคลัง มาตรา 6 และมาตรา 9 มีสาระสำคัญคือ ต้องไม่ใช้ประโยชน์ไปในการหาเสียง หาคะแนนนิยม สำหรับมาตรา 6 และมาตรา 9 ในหมวด 1 บททั่วไป ของ พ.ร.บ.วินัยการเงินการคลังฯ ระบุไว้ในมาตรา 6 มีใจความสำคัญคือ รัฐบาลต้องบริหารเงินของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชนในระยะยาว ซึ่งหากพิจารณาว่า เงินแผ่นดินก็เหมือนเงินของครอบครัวใหญ่ รัฐบาลต้องดูแลเงินก้อนนี้ให้ดีไม่ใช่แค่ใช้จ่ายอย่างประหยัด แต่ต้องใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โปร่งใสให้ประชาชนตรวจสอบได้ และต้องวางแผนการเงินระยะยาวให้มั่นคงและรอบคอบไม่สร้างหนี้สินจนเกินตัว

ส่วนมาตรา 9 นั้นได้เน้นย้ำว่ารัฐบาลต้องเคร่งครัดในเรื่องการใช้เงินแผ่นดิน ไม่ใช่เงินเพื่อหวังผลทางการเมืองในระยะสั้น ที่อาจทำให้ประเทศเสียหายในระยะยาว

ต่อมา คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นมายัง คณะกรรมการนโยบายโครงการเติมเงิน 10,000 บาท ว่า ร่าง พ.ร.บ.กู้เงิน 5 แสนล้านบาท จะต้องเป็นไปตาม พ.ร.บ.วินัยการเงินการคลังฯ มาตรา 53 และมาตรา 57

ความสำคัญของปัญหา

การดำเนินโครงการแจกเงินดิจิทัล ก่อให้เกิด ปัญหาที่ซับซ้อนและท้าทาย ซึ่งมีประเด็นสำคัญที่จำเป็นต้องวิเคราะห์ ได้แก่

ด้านวินัยการเงินการคลังและงบประมาณ

(ก) ภาระงบประมาณ การแจกเงินจำนวนมหาศาล ย่อมสร้างภาระงบประมาณแผ่นดินอย่างหนัก อาจส่งผลกระทบต่อ ความยั่งยืนทางการคลังในระยะยาว นำไปสู่การเพิ่มภาระ หนี้สาธารณะและส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่น

(ข) ความเสี่ยงต่อเงินเฟ้อ การเพิ่มปริมาณเงินใน ระบบเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วอาจกระตุ้นให้เกิดเงินเฟ้อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากกำลังซื้อของประชาชนเพิ่มขึ้นอย่างมาก แต่กำลังการผลิตของประเทศยังไม่สามารถรองรับได้

(ค) การจัดการและควบคุมการใช้จ่ายเงินดิจิทัล ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นสิ่งสำคัญ การขาดการควบคุมที่เข้มงวดอาจนำไปสู่การใช้จ่ายที่ไม่ เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ และนำไปสู่การทุจริตและการ แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว

ด้านการบริหารงานทางการคลังและเศรษฐกิจ

(ก) ประสิทธิภาพในการกระตุ้นเศรษฐกิจการ ใช้จ่ายอาจไม่กระจายอย่างทั่วถึง อาจมีกลุ่มเป้าหมายบาง กลุ่มที่ได้รับประโยชน์น้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ และอาจมีการ ใช้จ่ายในสินค้าและบริการที่ไม่ใช่สินค้าและบริการที่สร้าง มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

(ข) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี การนำระบบเงินดิจิทัลมาใช้ จำเป็นต้องมีการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ครอบคลุม และมีประสิทธิภาพ รวมถึงการสร้างความเข้าใจและความ รู้ความสามารถด้านดิจิทัลให้แก่ประชาชน

(ค) การแข่งขันทางเศรษฐกิจ การแจกเงินดิจิทัล อาจส่งผลกระทบต่อการแข่งขันทางเศรษฐกิจในระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมีการใช้จ่ายส่วนใหญ่กับธุรกิจขนาด ใหญ่หรือธุรกิจที่มีอำนาจเหนือกว่า จะทำให้ธุรกิจขนาด กลางและขนาดย่อมอาจไม่ได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่

การศึกษาผลกระทบของโครงการอย่างรอบด้าน โดยใช้กรอบวิเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ จึงมีความ จำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างความเข้าใจและช่วยในการ วางแผนและการตัดสินใจเชิงนโยบายเพื่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุดต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในระยะยาว ดังนี้

ประการแรก การวิจัยจะศึกษาความเป็นมา หลักการ และแนวคิดของนโยบายแจกเงินดิจิทัล โดย วิเคราะห์กรอบแนวคิด เป้าหมาย และกลไกการทำงานของ นโยบายเพื่อสร้างพื้นฐานความเข้าใจที่ครอบคลุม และ เป็นรากฐานสำหรับการวิเคราะห์ในส่วนถัดไป

ประการที่สอง การวิจัยจะศึกษาวิเคราะห์ทัศนคติ เพื่อสำรวจความคิดเห็น ความพึงพอใจ และอุปสรรคต่าง ๆ ที่ประชาชนอาจเผชิญ ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจถึงความต้องการ ของประชาชนต่อการออกแบบและปรับปรุงนโยบายให้ สอดคล้องกับบริบทของสังคม

ประการสุดท้าย การวิจัยจะศึกษาและวิเคราะห์ แนวทางการบังคับใช้กฎหมายวินัยการเงินการคลังและ งบประมาณ เพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินนโยบายเป็นไปอย่าง โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และปราศจากการทุจริต เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงและสร้างกลไกการตรวจสอบ ที่เข้มแข็งขึ้น

ผลการวิจัยนี้คาดว่าจะให้ประโยชน์ต่อหลาย ภาคส่วน ได้แก่ หน่วยงานผู้กำหนดนโยบาย และ นักวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับทัศนคติ ของประชาชนจะเป็นตัวชี้วัดความชอบธรรมของนโยบาย นอกจากนี้ การวิจัยนี้ยังเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่เกี่ยว กับนโยบายแจกเงินดิจิทัลในบริบทของประเทศไทย และสามารถนำไปใช้เป็นกรณีศึกษาสำหรับการศึกษาวิจัยใน อนาคตได้ต่อไป

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงประสงค์จะศึกษาวิจัยถึง ทัศนคติของประชาชนนอกเขตตัวเมืองขอนแก่น จังหวัด ขอนแก่น เนื่องจากเป็นเมืองใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียง เหนือ ซึ่งมีประชากรหนาแน่น และโรงงานอุตสาหกรรม สถานศึกษาเป็นจำนวนมาก ว่ามีทัศนคติในระดับใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาหลักการแนวคิดของ นโยบายแจกเงินดิจิทัล

2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ทัศนคติของประชาชนนอกเขตตัวเมือง จังหวัดขอนแก่น ต่อนโยบายแจกเงินดิจิทัลของรัฐ

3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการบังคับใช้กฎหมายวินัยการเงินการคลังและงบประมาณ ต่อนโยบายแจกเงินดิจิทัลของรัฐ ให้เกิดประสิทธิภาพ

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับเงินดิจิทัล

1.1 แนวคิดสกุลเงินดิจิทัล

ในสมัยก่อนการใช้เงินสดพกพาไม่สะดวกและยังมีข้อจำกัด เช่น การต้องพึ่งธนาคาร ธนาคารปิดเราก็ทำธุรกรรมไม่ได้ ค่าธรรมเนียมก็แพงขึ้นเรื่อย ๆ และการใช้เงินสดก็มีความเสี่ยง ปัญหาเหล่านี้จึงทำให้นักธุรกิจคิดค้น “สกุลเงินดิจิทัล” ขึ้นมาโดยเริ่มต้นในราว ๆ ปี ค.ศ.2009 ซึ่งเป็นการปฏิวัติวงการการเงิน จึงทำให้เกิดคำถามว่า สกุลเงินดิจิทัลคืออะไร

1.2 ความหมายของเงินดิจิทัล

หากพิจารณาตามกฎหมายไทยจะเรียกว่า “คริปโทเคอร์เรนซี” Cryptocurrency หรือ “สินทรัพย์ดิจิทัล” ก็คือเป็นข้อมูลดิจิทัลที่สร้างขึ้นมาบนระบบคอมพิวเตอร์ใช้แทนเงินสดได้ สามารถซื้อของหรือแลกเปลี่ยนกับสิ่งอื่น ๆ ได้เหมือนเงินสดทุกอย่าง แต่สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยกว่า เป็นเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยออกมาให้ เป็นแบบดิจิทัลและรับประกัน มีมูลค่ารองรับด้วยสินทรัพย์ของรัฐบาล

2 นโยบายแจกเงินดิจิทัล (Digital Wallet Policy)

โครงการแจกเงินดิจิทัลมักมีลักษณะเป็นการแจกเงินในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ให้กับประชาชน ซึ่งสามารถนำไปใช้จ่ายในร้านค้าหรือแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการใช้จ่ายในเศรษฐกิจท้องถิ่น (IMF, 2020) นโยบายดังกล่าวมักถูกออกแบบมาเพื่อลดผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการแพร่ระบาดของโรคหรือวิกฤตทางเศรษฐกิจอื่น ๆ โดยมุ่งหวังให้ประชาชนมีสภาพคล่องทางการเงินและสามารถเข้าถึงสินค้าหรือบริการที่จำเป็นได้ (OECD, 2021)

ในทางปฏิบัติ โครงการแจกเงินดิจิทัลของรัฐจะต้องมีการออกแบบอย่างชัดเจนเกี่ยวกับวิธีการแจกจ่าย วิธีการใช้งาน และระบบความปลอดภัยในการทำธุรกรรม เพื่อป้องกันการฉ้อโกงหรือการทุจริต (Zhang & Chen,

2022) การประเมินผลความสำเร็จของโครงการดังกล่าวก็ถือเป็นเรื่องสำคัญ โดยจะต้องพิจารณาถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรอบคอบ เช่น การเพิ่มขึ้นของการใช้จ่ายของประชาชน ความพึงพอใจของผู้รับสิทธิ์ และความสามารถในการเข้าถึงบริการทางการเงิน (Feldstein, 2020)

อย่างไรก็ตาม อุปสรรคในการดำเนินโครงการดังกล่าวมีมาก เช่น ความไม่เสถียรของระบบเทคโนโลยี ความสามารถในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของประชาชน และความไม่เข้าใจในการใช้เงินดิจิทัล (Katz & Callorda, 2021)

3. กรอบแนวคิด เป้าหมาย และกลไกการทำงานของนโยบายแจกเงินดิจิทัล

กรอบแนวคิดของนโยบายนี้ถูกพัฒนาขึ้นจากหลักการเศรษฐศาสตร์เชิงพฤติกรรมที่มุ่งเน้นการกระตุ้นการใช้จ่ายของประชาชนในช่วงที่เกิดสถานการณ์วิกฤต (Dufllo & Banerjee, 2019) จึงถูกมองว่าเป็นวิธีการหนึ่งที่รัฐสามารถเข้ามามีบทบาทในการสร้างสภาพคล่องทางการเงินให้กับประชาชน เพื่อลดผลกระทบที่เกิดจากการลดลงของรายได้และการว่างงาน (Keen, 2020) เชื่อมโยงกับทฤษฎีการสนับสนุนทางสังคมที่กล่าวถึงความสำคัญของการช่วยเหลือจากรัฐต่อประชาชนในช่วงเวลาที่ยากลำบาก (Margalit, 2020)

เป้าหมายหลัก คือ กระตุ้นการใช้จ่ายเพื่อสร้างความมั่นใจในระบบเศรษฐกิจและส่งเสริมการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจหลังจากภาวะวิกฤต โดยเฉพาะในกลุ่มประชาชนที่มีรายได้น้อยหรือเสี่ยงต่อการถูกขัดขวางทางการเงิน (Friedman, 2021)

กลไกการทำงานของนโยบายแจกเงินดิจิทัลประกอบด้วยหลายส่วนที่เชื่อมโยงกัน โดยทั่วไป ได้แก่

การออกแบบระบบแพลตฟอร์ม จำเป็นต้องมีประสิทธิภาพและความปลอดภัยสูง เพื่อป้องกันการทุจริตและการแทรกแซงภายนอก (Chen & Wu, 2020) การใช้เทคโนโลยีบล็อกเชนอาจเป็นตัวเลือกที่น่าสนใจในการประกันความปลอดภัยของข้อมูลและธุรกรรม

การกำหนดเกณฑ์การรับสิทธิ์ ว่าใครมีสิทธิ์รับเงินดิจิทัล ซึ่งสามารถทำได้ผ่านการประเมินรายได้ ความยากลำบากในการเข้าถึงบริการทางการเงิน และเกณฑ์ทางสังคมอื่น ๆ (World Bank, 2021)

การสร้างความรู้ความตระหนักรู้ เกี่ยวกับการใช้เงินดิจิทัล โดยเฉพาะในกลุ่มประชาชนที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยี (Katz & Callorda, 2021)

การประเมินผล การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ของนโยบายเป็นสิ่งสำคัญ โดยต้องพิจารณาถึงผลกระทบในด้านเศรษฐกิจและสังคม (Baker et al, 2020)

4. แนวคิดเกี่ยวกับวินัยการเงินการคลัง

ชาญชัย แสวงศักดิ์ (2562) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 เป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกที่ได้มีการบัญญัติเกี่ยวกับการรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐ และบัญญัติให้มีกฎหมายการเงินการคลังของรัฐ ทำให้มีการดำเนินการยกร่าง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ขึ้นเพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จนกระทั่งได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และได้มีการประกาศใช้ พ.ร.บ.วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 โดยมีสาเหตุมาจากการที่รัฐบาลที่ผ่านมาได้ดำเนินการตามนโยบาย “ประชานิยม” ซึ่งส่งผลกระทบต่อวินัยการเงินการคลังของรัฐ จนเสียหายต่อชาติ คณะผู้วิจัย เห็นว่าเป็นประโยชน์จึงขอนำเสนอ ดังต่อไปนี้

4.1 ความหมายและการถือกำเนิดของ “ประชานิยม”

4.1.1 ความหมายของ “ประชานิยม” (อนันท์ กระบวนศรี, 2558) “ประชานิยม” มาจากภาษาอังกฤษว่า “Populism” ซึ่งถูกนำมาใช้สื่อความหมายอย่างหลากหลาย แต่พอจะสรุปได้ว่า คำ ๆ นี้เป็นที่เข้าใจกันว่าเป็นการกระทำของนักการเมืองที่มุ่งเอาใจประชาชนเพื่อมุ่งหวังผลประโยชน์ในทางการเมือง

4.1.2 การถือกำเนิดของ “ประชานิยม” ในต่างประเทศ

1. “ประชานิยม” ในรัสเซีย

คำว่า “Populism” ปรากฏขึ้นครั้งแรกในรัสเซียในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 ซึ่งหมายถึงขบวนการเปลี่ยนสังคมที่เห็นว่าประชาชนที่เป็นเกษตรกรสำคัญที่สุด ขบวนการนี้เห็นว่าการพัฒนาบนรากฐานของภูมิปัญญาดั้งเดิมเหมาะสมกว่าการเปลี่ยนไปเป็นสังคมนิยมหรือทุนนิยมแบบตะวันตก

2. “ประชานิยม” ในสหรัฐอเมริกา

เกิดขึ้นในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 มีการก่อตั้งพรรคการเมืองและเรียกคนที่ยินยอมพรรคนี้ว่า “Populist”

มีนโยบายที่จะสนับสนุนเกษตรกรและคนในชนบทมากกว่าลูกจ้างหรือผู้ขายแรงงาน

3. “ประชานิยม” ในกลุ่มประเทศลาติน อเมริกา ในอาร์เจนตินา ในช่วงปี ค.ศ.1946 Juan Peron เป็นประธานาธิบดีที่มีนโยบายส่งเสริมคนยากจนในเมืองโดยใช้เงินงบประมาณอุดหนุนกรรมกรและข้าราชการให้มีรายได้และสวัสดิการเพิ่มขึ้นและได้ก่อให้เกิดภาระหนี้สาธารณะอย่างมหาศาล ธนาคารพาณิชย์ล้มละลาย เกิดการไหลออกของเงิน ประชาชนไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ ทำให้เศรษฐกิจของอาร์เจนตินาเข้าสู่ภาวะวิกฤติ ในประเทศอื่น ๆ คือ เปรู บราซิล เอกวาดอร์ เม็กซิโก และเวเนซุเอลา ก็ได้ดำเนินนโยบายนี้ไปใช้

4. “ประชานิยม” ในกลุ่มประเทศยุโรป

ในกลุ่มประเทศยุโรป มีพรรคการเมืองที่มีนโยบายชาตินิยมชาวยุโรปต่อต้านชาวต่างชาติที่อพยพพลัดเข้ามาในประเทศของตนเอง เช่น ในประเทศออสเตรีย เบลเยียม กรีซ

4.2 การนำคำว่า “ประชานิยม” เข้ามาใช้ในประเทศไทย

ธีรยุทธ บุญมี ได้นำคำนี้มาอธิบายว่าคือ “นโยบายเอาใจหรือดัดสินบนชาวบ้าน” เพื่อใช้กับนโยบายของพรรคไทยรักไทย จนต่อมามีการนำคำว่า “ประชานิยม” มาใช้กับอดีตนายกรัฐมนตรี นายทักษิณ ชินวัตร และคณะในความหมายที่สื่อถึง “การเอาใจประชาชนในทางที่ผิดด้วยนโยบายที่ผิดหรือด้วยนโยบายที่ไม่รับผิดชอบ และไม่น่าเชื่อว่าจะเป็นไปได้ที่จะได้รับการปฏิบัติ รังแต่จะมีโทษหรือมีภัยต่อเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมตามมา (อนันท์ เหล่าธรรมทัศน์, 2549, หน้า 80)

ชาญชัย แสวงศักดิ์ (2562) “ประชานิยม” เป็นวาทกรรมที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาประโยชน์ทางการเมือง ทำให้การลดความเหลื่อมล้ำของคนในสังคม การปฏิรูประบบสวัสดิการสังคมซึ่งมีความหมายที่จะเป็นก้าวแรกในการพัฒนาประเทศให้เข้าสู่สมัยใหม่ในรูปแบบของ “รัฐสวัสดิการ” ที่ไม่ประสบความสำเร็จ

โดยสรุป คำนี้จึงหมายถึง การบริหารราชการแผ่นดินที่มุ่งสร้างความนิยมทางการเมือง โดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่อาจจะเกิดต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศหรือประชาชนในระยะยาว

4.3 การบัญญัติเรื่องการรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐไว้ในรัฐธรรมนูญ แห่ง ราชอาณาจักรไทย

พิสิฐสิทธิ์ อารธรรม (2559) ได้บรรยายว่า เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาจากการดำเนินนโยบายประชานิยมที่นำไปสู่วิกฤติการคลัง จึงได้เสนอให้มีการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกที่ได้มีการนำเอาเรื่องการรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐมาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญโดยตรงในหมวด 5 แผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐและในหมวด 8 การเงินการคลัง และงบประมาณ และสานต่อในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. 2560) ซึ่งต่อมาได้มีการตรา พ.ร.บ.วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.2561 เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ โดยมีสาระสำคัญของมาตรา 6 มาตรา 7 และมาตรา 9 คือ

มาตรา 6 รัฐบาลต้องบริหารเงินของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และบริหารอย่างยั่งยืนเพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และต้องทำตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดด้วย

มาตรา 7 ก่อนที่รัฐบาลจะกู้เงิน ลงทุน ออกกฎหมาย หรือทำอะไรก็ตามที่เกี่ยวกับเงินของประเทศ ต้องพิจารณาให้รอบคอบว่าคุ้มค่าหรือไม่ มีผลดี ผลเสียอย่างไรบ้าง จะกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมหรือไม่ และจะทำให้ประเทศมีหนี้สินมากเกินไปหรือไม่

มาตรา 9 คณะรัฐมนตรีต้องดูแลเงินของประเทศอย่างระมัดระวัง ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบว่าค่าใช้จ่ายแต่ละครั้งจะเกิดประโยชน์กับประเทศและประชาชนมากน้อยแค่ไหน คุ้มค่าหรือไม่ และมีภาระหรือความเสี่ยงอะไรบ้าง ห้ามใช้เงินเพื่อหวังผลทางการเมืองในระยะสั้นที่อาจทำให้ประเทศเสียหายในระยะยาว

โดยสรุป กฎหมายนี้ต้องการให้รัฐบาลบริหารเงินของประเทศอย่างโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และยั่งยืนเพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศและประชาชนทุกคน

4.4 การก่อกำหนดนี้สาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ การก่อกำหนดนี้สาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพหมายถึง การดำเนินการก่อกำหนดของภาครัฐที่สามารถสร้างผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับที่สูงกว่าต้นทุนของหนี้สินนั้น ๆ

ในบริบทด้านการคลังและนโยบายเศรษฐกิจ ต้องเน้นการวางแผนและบริหารจัดการหนี้อย่างมีประสิทธิภาพ

เช่น การเลือกใช้แหล่งเงินทุนที่มีต้นทุนต่ำและความเสี่ยงต่ำ การใช้จ่ายที่เป็นเป้าหมายและตอบสนองความต้องการพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการเสริมสร้างความสามารถในการชำระหนี้และการบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง (Aizenman & Jinjarak, 2014) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการป้องกันภาวะวิกฤติทางการคลังและการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจในระยะยาว

ดังนั้น การก่อกำหนดนี้สาธารณะที่มีประสิทธิภาพจึงไม่ใช่เพียงแค่การก่อกำหนดเพื่อแก้ปัญหาชั่วคราว แต่รวมถึงการวางแผนและบริหารจัดการทรัพยากรทางการเงินอย่างรอบคอบเพื่อให้เกิดผลกระทบเชิงบวกสูงสุดต่อเศรษฐกิจและสังคม (Thampanishvong, 2009)

4.5 หลักการรักษาความในคงและการปฏิรูปทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

หลักการรักษาความในคงและการปฏิรูปทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน หมายถึง แนวคิดและแนวทางที่มุ่งรักษาความมั่นคงของทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจในระยะยาว พร้อมทั้งดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาเศรษฐกิจให้สามารถเติบโตอย่างต่อเนื่องและเสถียรภาพ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความสมดุลของสังคม

จากงานวิจัยของ Smith (2020) ชี้ให้เห็นว่าการรักษาความในคงในเชิงเศรษฐกิจจำเป็นต้องอาศัยกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการวางนโยบายที่สนับสนุนการพัฒนาอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่วนในด้านการปฏิรูปเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนนั้น งานของ Johnson and colleagues (2018) เน้นย้ำให้มีความสำคัญกับการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันผ่านนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่สามารถลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและเสริมสร้างความเสมอภาคในสังคม

โดยสรุปแล้ว หลักการนี้เป็นแนวทางที่สนับสนุนความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความยั่งยืนในระยะยาวผ่านการวางแผนและดำเนินนโยบายที่สมดุลกันทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ

จากการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติพบว่า มีนักวิจัยที่ได้ให้ความหมายและแนวคิดของทัศนคติที่สำคัญไว้คือ

5.1 ความหมายของทัศนคติ

สจิตรา ลิอินทร์ (2558) ได้ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ซึ่งจะมีความโน้มเอียงในการประพฤติปฏิบัติตนไปในทางใดทางหนึ่งต่อสิ่งนั้น ทั้งนี้ทัศนคติของแต่ละบุคคลเป็นปัจจัยที่สามารถกำหนดพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลนั้น โดยได้รับอิทธิพลมาจากสภาพแวดล้อม ทั้งนี้พฤติกรรมที่เกิดจากประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผ่านมาของแต่ละบุคคลจะส่งผลย้อนกลับสู่ทัศนคติต่อเนื่องกัน

5.2 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

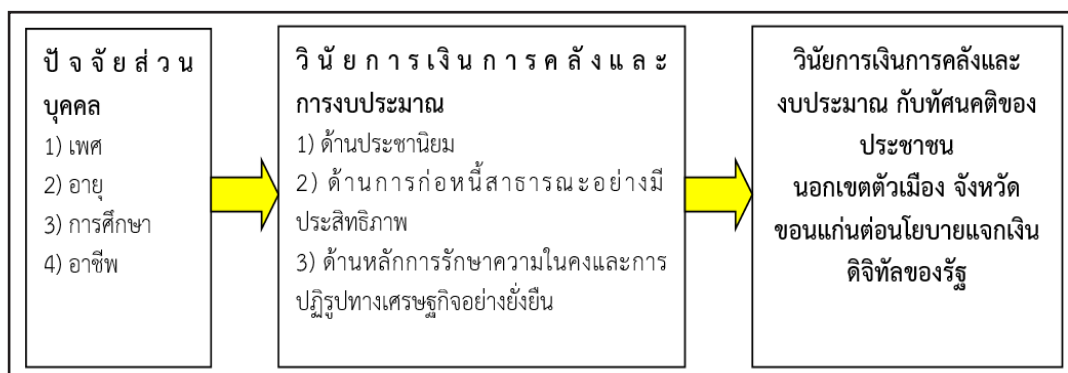
Gibson (2000) อ้างถึงใน ชลธิชา วังศิริไพศาล (2563) ได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ ทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติ เป็นส่วนที่ยึดติดแน่นกับบุคลิกภาพของบุคคล ซึ่ง

บุคคลจะมีทัศนคติที่เป็นโครงสร้างอยู่แล้ว ทางด้านความรู้สึก ความเชื่อ อันใดอันหนึ่ง โดยองค์ประกอบเหล่านี้ จะมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งทัศนคติ มี 3 องค์ประกอบ คือ

1) ความรู้สึก (Affective) 2) ความเข้าใจ (Cognitive) 3) พฤติกรรม (Behavioral)

จากแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องทัศนคติที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ทราบว่าทัศนคติเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อปฏิกิริยาทั้งด้านบวกและด้านลบในเรื่องวินัยการเงินการคลังและงบประมาณ ต่อนโยบายแจกเงินดิจิทัลของรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยทัศนคติที่ดี มีประสิทธิภาพ จะก่อให้เกิดความรู้สึกที่ชัดเจนของความรู้ความเข้าใจ และพฤติกรรมที่แสดงออกมา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากภาพ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคล ซึ่งจะช่วยให้อาจวิเคราะห์ได้ว่า ปัจจัยใดส่งผลเชิงบวกหรือเชิงลบต่อทัศนคติของประชาชนในบริบทท้องถิ่นของจังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงสำรวจซึ่งใช้แบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมาย ได้แก่ ประชาชนนอกเขตอำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จำนวน 1,784,641 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดขอนแก่น ประจำปี พ.ศ. 2566)

ซึ่งเป็นการศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมการใช้เงินของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ ที่สะท้อนถึงกลุ่มคนที่มีบริบททางเศรษฐกิจและสังคมที่หลากหลาย มีความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยีและบริการทางการเงิน มีการเข้าถึงข้อมูลและแหล่งทรัพยากรที่จำกัดมากกว่าประชากรในเขตเมือง (Schneider et al., 2020) ซึ่งอาจส่งผลต่อทัศนคติของพวกเขาต่อนโยบายแจกเงินดิจิทัลที่มีการส่งเสริมในองค์กรรัฐ

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนนอกเขตตัวเมืองจังหวัดขอนแก่น จำนวน 400 คน ซึ่งได้มาโดยใช้ตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1987, pp. 697-710) ซึ่งกำหนดไว้สำหรับประชากรขนาดใหญ่มากกว่า 1,000,000 คน เนื่องจากเป็นขนาดที่เพียงพอ

และเหมาะสมในทางสถิติเพื่อเป็นตัวแทนของประชากร
ขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย
2 ตอน โดยมีแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ด้วย
การศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวินัยการ
เงินการคลังและงบประมาณกับความชอบด้วยกฎหมาย
ก่อนโยกย้ายแจกเงินดิจิทัลของรัฐ แล้วนำแบบสอบถาม
ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของ
เนื้อหา และการใช้ภาษา (Content Validity) โดยทำการ
วิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง (IOC) จึงนำ มาทำการปรับปรุง
และแก้ไข และจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ
สภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเป็นแบบตรวจสอบรายการ
ประกอบด้วยสถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ
ระดับการศึกษา อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อยกย
แจกเงินดิจิทัลของรัฐ จำนวน 15 ข้อ เป็นแบบสอบถาม
แบบมาตรวัดประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยวัด
ทัศนคติภาพรวม และรายด้านคือ ด้านประชานิยม ด้าน
การก่อหนี้สาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ และด้านหลัก
การรักษาความมั่นคงและการปฏิรูปทางเศรษฐกิจ โดยใช้
เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย คือ

4.51-5.00 หมายถึงระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึงระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึงระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึงระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึงระดับน้อยที่สุด

ในส่วนของการวิเคราะห์แนวทางการบังคับ
ใช้กฎหมายเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 นั้น ผู้วิจัยทำ
การวิเคราะห์เนื้อหา ความโดยวิเคราะห์ข้อมูลจาก
วรรณกรรม และนำผลการวิเคราะห์เชิงพรรณนาที่ได้
รวบรวมมากำหนดเป็นแนวทางการบังคับใช้กฎหมาย
วินัยการเงินการคลังต่อการแจกเงินดิจิทัลของรัฐให้เกิด
ประสิทธิภาพต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนและ
วิธีการ ดังนี้

1. ประสานงานกับข้าราชการส่วนท้องถิ่น กำหนด
ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน เพื่อขอความอนุเคราะห์โดย
การนำแบบสอบถามในรูปออนไลน์ของระบบ Google
form โดย ให้เป็นผู้ประสานในการส่งแบบสอบถามไปยัง
เครือข่ายโทรศัพท์มือถือผ่านเข้าสู่ระบบแอปพลิเคชันไลน์
ของประชาชนนอกเขตตัวเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
ไปยังการสอบถามกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ซึ่งได้รับการ
ตอบรับและให้ความร่วมมือจากผู้ประสานงานผ่านมา
ทุกคนทั้ง 24 อำเภอ โดยเฉพาอย่างยิ่ง อำเภอน้ำพอง
อำเภออุบลรัตน์ อำเภอเขาสวนกวาง และอำเภอกระนวน
ที่ผู้วิจัยหลักมีภูมิลำเนาเดิมอยู่

2. ตรวจสอบความเรียบร้อยจากข้อมูลย้อนกลับ
ในระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อทำการวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามทัศนคติที่ได้รับคืนทั้งหมดมา
คัดแยกกลุ่มตัวอย่างและตรวจสอบความสมบูรณ์
2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean)
และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
จากนั้นนำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาวินัยเรื่องนี้ พบว่า

1. จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไป พบว่า
กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นหญิงจำนวน 218 คน เป็น
ร้อยละ 54.50 อายุไม่น้อยกว่า 31 ปี 231 คน เป็นร้อยละ 57.80
การศึกษา ปริญญาตรี 209 คน เป็นร้อยละ 52.20 อาชีพ
ลูกจ้างในสถานประกอบการ จำนวน 108 คน เป็นร้อยละ
27.00

2. ระดับของทัศนคติต่อยกยแจกเงินดิจิทัล
ของรัฐ ภาพรวม พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ
3.48 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.49 ความคิด
เห็นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งชี้ให้เห็นว่าส่วนใหญ่ไม่ถึงกับ
เห็นด้วยหรือคัดค้านนโยบายนี้อย่างรุนแรง และความคิด
เห็นค่อนข้างใกล้เคียงกัน ไม่มีความหลากหลายมาก

3. ระดับของทัศนคติต่อนโยบายแจกเงินดิจิทัลของรัฐ ด้านประชานิยม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.19 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.37 ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งชี้ให้เห็นว่าทัศนคติยังไม่ได้เป็นเอกฉันท์ ซึ่งอาจเป็นผลมาจากปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ, ความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบในระยะยาว หรือความเห็นทางการเมืองที่แตกต่างกัน

4. ระดับของทัศนคติต่อนโยบายแจกเงินดิจิทัลของรัฐ ด้านการก่อหนี้สาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.95 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.54 แสดงว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ความคิดเห็นค่อนข้างมีความหลากหลาย บางส่วนอาจเห็นว่าโครงการนี้อาจนำไปสู่การก่อหนี้สาธารณะที่ไม่เหมาะสม ในขณะที่บางส่วนอาจมองว่าโครงการนี้มีความจำเป็นเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ

5. ระดับของทัศนคติต่อนโยบายแจกเงินดิจิทัลของรัฐ ด้านหลักการรักษาความมั่นคงและการปฏิรูปทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.31 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.57 ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ส่วนใหญ่ค่อนข้างเชื่อมั่นว่านโยบายแจกเงินดิจิทัลมีส่วนช่วยในการรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือส่งเสริมการปฏิรูปเศรษฐกิจที่ยั่งยืนได้

การอภิปรายผล

การศึกษาวิจัย เรื่อง วินัยการเงินการคลังและงบประมาณ กับทัศนคติของประชาชนนอกเขตตัวเมือง จังหวัดขอนแก่น ต่อนโยบายแจกเงินดิจิทัลของรัฐ ซึ่งผลของการวิจัยนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไป พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นหญิงจำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 54.50 มีอายุน้อยกว่า 31 ปี 231 คน คิดเป็นร้อยละ 57.80 การศึกษา ปริญญาตรี 209 คน คิดเป็นร้อยละ 52.20 มีอาชีพ ลูกจ้างในสถานประกอบการ จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 ที่เป็นเช่นนี้เพราะประชากรไทยมีเพศหญิงมากกว่าเพศชาย สัดส่วนประชากรนอกเขตตัวเมืองจังหวัดขอนแก่นจึงมีความกระจายโดยเฉลี่ยเพศหญิงมากกว่าเพศชายเช่นกัน และคนที่อายุระหว่าง 31-35 เป็นช่วงรู้เทคโนโลยี สามารถเข้าใจการใช้แบบสอบถามจากโปรแกรมในรูปออนไลน์ของระบบ

Google form ได้ดีกว่าวัยอื่น และปัจจุบันคนสำเร็จปริญญาตรีจำนวนมาก เนื่องจากได้รับการสนับสนุนด้านทุน ก.ย.ศ.จากรัฐ อีกทั้งสถานที่ใกล้เคียงที่ประชาชนนอกเขตตัวเมือง จังหวัดขอนแก่น มีภูมิลำเนาอยู่ก็มีโรงงานอุตสาหกรรม และสถานประกอบการอยู่มาก จึงนิยมและมีโอกาสเป็นลูกจ้างในสถานประกอบการใกล้เคียงกันที่อยู่มากกว่าอาชีพอื่น

2. ระดับของทัศนคติต่อนโยบายแจกเงินดิจิทัลของรัฐ ภาพรวม พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.48 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.49 ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้เพราะกลุ่มตัวอย่างสำเร็จปริญญาตรีจำนวนมากเนื่องจากได้รับการสนับสนุนทางการศึกษาจากรัฐ ด้านทุน ก.ย.ศ. นอกจากนี้ ยังมีปริญญาโท และปริญญาเอก บางส่วนด้วย เนื่องจากจังหวัดขอนแก่น มีสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งที่เปิดหลักสูตรถึงปริญญาเอกเป็นส่วนมาก จึงค่อนข้างจะมีความคิดในระดับปัญญาชนที่เข้าใจความตื่นตัวทางการเมือง แสดงถึงความรู้สึกและความคิดเห็นต่อมาตรการของรัฐในการแจกเงินดิจิทัลเพื่อช่วยเหลือประชาชนในภาวะวิกฤต โดยค่าเฉลี่ย 3.48 บ่งบอกว่าอยู่ในระดับที่ดีในมุมมองเชิงกลางถึงสูง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการรับรู้และความคาดหวังที่น่าพอใจต่อแนวนโยบายดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อบ่งชี้ถึงความต้องการที่สำคัญในการปรับปรุงการสื่อสารข้อมูล และตระหนักถึงความแตกต่างในการรับรู้และทัศนคติที่มีต่อมาตรการทางการเงินดังกล่าวในกลุ่มประชาชนที่มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rogers & Dearing (1988) ซึ่งระบุว่าความสามารถในการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ นั้นมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ถึงประโยชน์และผลลัพธ์จากนโยบาย นอกจากนี้ McCall et al. (2017) ยังกล่าวถึงความสำคัญของการสร้างความรู้สึกเชื่อมั่นในนโยบายทางการเงินจากภาครัฐ ซึ่งส่งผลให้ประชาชนมีการสนับสนุนในเชิงบวกต่อเรื่องเหล่านี้ได้

3. ระดับของทัศนคติต่อนโยบายแจกเงินดิจิทัลของรัฐ ด้านประชานิยมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.19 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.37 ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้เพราะเหตุผลเหมือนภาพรวมตามข้อ 2 อีกทั้ง ระดับของทัศนคติด้านประชานิยมนี้ บ่งชี้ถึงความรู้สึกของประชาชนซึ่งถือเป็นการแสดงออกถึงการสนับสนุนการเอาเปรียบของพรรคการเมืองที่กำหนด

นโยบายในรูปแบบของประชานิยมอย่างจริงจัง การศึกษานี้ได้ให้ข้อมูลแสดงถึงระดับความเข้าใจและความพึงพอใจต่อแนวนโยบาย รวมทั้งผลกระทบของนโยบายที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงของประชาชน ซึ่งอาจชี้ให้เห็นถึงความไม่แน่ใจเกี่ยวกับเจตนารมณ์ของนโยบายนี้ การที่ประชาชนมีทัศนคติที่ไม่ชัดเจนอาจสะท้อนถึงความคาดหวังหรือความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบในด้านเศรษฐกิจหรือการเมือง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Inglehart & Norris (2016) ซึ่งระบุว่า การสนับสนุนแนวนโยบายทางเศรษฐกิจควรคำนึงถึงความเข้าใจและความรู้สึกของประชาชนในเชิงลึก พร้อมทั้งความเป็นไปได้ที่พรรคการเมือง ส่งเสริมแนวนโยบายที่มีผลต่อความเชื่อมั่นในระบบการเมือง Pappas (2019) ยังเน้นย้ำถึงความสำคัญของการร่วมมือจากประชาชนในการควบคุมนโยบายสาธารณะเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในกลยุทธ์การพัฒนาของรัฐ

4. ระดับของทัศนคติต่อนโยบายแจกเงินดิจิทัลของรัฐ ด้านการก่อกวนสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.95 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.54 แสดงว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางที่เป็นเช่นนี้เพราะเหตุผลเหมือนภาพรวมตามข้อ 2 อีกทั้งชี้ให้เห็นว่า ประชาชนบ่งบอกถึงความไม่แน่ใจและข้อกังวลที่ยังมีอยู่เกี่ยวกับผลกระทบทางการเงินและเศรษฐกิจในระยะยาว ผลลัพธ์นี้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับปรุงความโปร่งใสในการดำเนินนโยบายและการสื่อสารข้อมูลที่ครบถ้วนให้ประชาชนรับรู้ในอนาคต เพื่อสร้างความมั่นใจและสนับสนุนการปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักเศรษฐศาสตร์อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Taleb & Lintner (2019) ได้ศึกษาถึงผลกระทบของนโยบายการเงินและการก่อกวนต่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจซึ่งชี้ให้เห็นว่าความกังวลเกี่ยวกับภาระหนี้ที่เกินกำลังอาจทำให้เกิดการตอบรับที่ไม่ดีจากประชาชน และแนวคิดนี้ได้สะท้อนผ่านการศึกษากับนโยบายทางการเงินในประเทศที่มีการก่อกวนมากเกินไป Alesina & Ardagna (2010) กล่าวถึงว่ามาตรการการชำระหนี้มีผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจในรูปแบบของความมั่นคงทางเศรษฐกิจในระยะยาว

5. ระดับของทัศนคติต่อนโยบายแจกเงินดิจิทัลของรัฐ ด้านหลักการรักษาความมั่นคงและการปฏิรูปทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.31 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.57 ความคิดเห็นอยู่ในระดับ

มาก เป็นเช่นนี้เพราะเหตุผลเหมือนภาพรวมตามข้อ 2 อีกทั้งชี้ให้เห็นถึงความเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความสามารถของนโยบายในการสนับสนุนเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในบริบทของการก่อกวนสาธารณะ พร้อมทั้งตั้งความหวังว่ามาตรการนี้จะสามารถสร้างเสถียรภาพให้แก่เศรษฐกิจและมีการปฏิรูปที่ยั่งยืนได้ และการตรา พ.ร.บ.กู้เงินจะไม่ขัดแย้งกับกฎหมายวินัยการเงินการคลังนั้น มีนัยสำคัญว่าจะให้ความเชื่อมั่นแก่ประชาชนว่านโยบายนี้จะช่วยรักษาเสถียรภาพของเศรษฐกิจได้ ประชาชนยังแสดงความรู้สึกถึงการขาดความโปร่งใสในการดำเนินการ การมีความเห็นในระดับบวกแสดงให้เห็นถึงความคาดหวังว่ารัฐจะมีการใช้เงินอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ก่อให้เกิดปัญหาทุจริต สอดคล้องกับงานวิจัยของ Klein & Tuma (2021) ที่ศึกษาถึงผลกระทบของนโยบายการเงินต่อเสถียรภาพเศรษฐกิจซึ่งพบว่า การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใสในการก่อกวนมีผลต่อความเชื่อมั่นของประชาชน นอกจากนี้ Friedman (2020) ยังเน้นอีกว่า การรักษาเสถียรภาพของนโยบายการเงินในระยะยาวจำเป็นต้องอิงอยู่บนความไว้วางใจจากประชาชน

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางแก้ไขเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปสู่แนวทางการปฏิบัติในการบังคับใช้กฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพ

เนื่องจากพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ยังขาดบทนิยามที่จะนำไปสู่การลงโทษผู้ที่กระทำการฝ่าฝืน อีกทั้งไม่มีหมวดว่าด้วยบทลงโทษ

1. จึงควรแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 4 โดยเพิ่มบทนิยามในความหมายของคำว่า

“ภาระทางการเงินการคลังแก่รัฐ” หมายความว่า ภาระทั้งหมดที่รัฐบาลต้องรับผิดชอบทางด้านการเงิน ไม่ว่าจะเป็นภาระที่เกิดขึ้นแล้ว หรือภาระที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณและเศรษฐกิจของประเทศ

“ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐ” หมายความว่า ความเสี่ยงจากการขาดดุลงบประมาณอย่างต่อเนื่อง ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มสูงขึ้น ความเสี่ยงจากการลงทุนหรือโครงการที่

ล้มเหลว ความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ หรือความเสี่ยงทางภูมิรัฐศาสตร์

“ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐ” หมายความว่า การขาดดุลงบประมาณที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว การเพิ่มขึ้นของหนี้และดอกเบี้ยของหนี้สาธารณะ การลดลงของความน่าเชื่อถือทางเศรษฐกิจ และการลดลงของความสามารถในการให้บริการสาธารณะ

“การมุ่งสร้างความนิยมทางการเมือง” หมายความว่า การกระทำหรือการใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความนิยม และการสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนทางการเมืองมากขึ้น รวมถึงการใช้สื่อต่าง ๆ ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมโดยเป้าหมายหลักคือการได้รับคะแนนเสียงเพื่อประโยชน์ทางการเมือง ทั้งการเลือกตั้งและการรักษาอำนาจของตน หรือพรรคการเมืองของตน โดยไม่ได้มุ่งถึงความอยู่ดีกินดีของประชาชนในระยะยาว

2. ให้มี หมวดที่ 6 บทลงโทษ ก่อนที่จะถึงบทเฉพาะกาล โดยให้มาตรา 81 ของบทเฉพาะกาลขยับไปและให้แก้ไขมาตรา 81 ดังนี้ “ผู้ใดที่มีตำแหน่งหน้าที่

ทั้งทางตรงและทางอ้อมตามพระราชบัญญัตินี้ กระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 ปี ถึง 15 ปี และปรับตั้งแต่สามแสนบาท ถึง หนึ่งล้านบาท และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในทางการเมืองทุกระดับเป็นเวลา 10 ปี

และให้ขยับมาตรา 81 ถึงมาตรา 87 เดิมในบทเฉพาะกาล เป็นมาตรา 82 ถึงมาตรา 88

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลจากศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับนโยบายการเงินการคลัง ซึ่งเลือกมาแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อก่อให้เกิดแนวที่มีความเหมาะสมในทางปฏิบัติแก่ผู้เกี่ยวข้องต่อไป

References

- Aizenman, J., & Jinjark, Y. (2014). The quality of public spending and the role of political economy: Cross-country evidence. *Journal of international money and finance*, n.p.
- Alesina, A., & Ardagna, S. (2010). *Large changes in fiscal policy: Taxes versus spending*. In NBER Working Paper Series.
- Baker, S. R., Farrokhnia, R. A., Nekarda, C. J., & Sunderam, A. (2020). *The covid induced economic crisis: A survey*. Brookings Papers on Economic Activity.
- Chen, L., & Wu, G. (2020). Cybersecurity in digital payments: A survey. *Journal of risk and financial management*, n.p.
- Duflo, E., & Banerjee, A. (2019). *Good economics for hard times*. U.S.: PublicAffairs.
- Feldstein, M. (2020). *The economics of digital currencies*. U.S.: Harvard University Press.
- Friedman, M. (2020). *The role of transparency in public finance management: Evidence from emerging economies*. World Bank Policy Research Working Papers.
- Friedman, M. (2021). *The role of money in the economy*. U.S.: University of Chicago Press.
- Gibson, J. L. (2000). *Organizations behavior*. (7th ed.). Boston: Irwin.
- IMF. (2020). *The role of digital currencies in the financial system*. International Monetary Fund.
- Inglehart, R., & Norris, P. (2016). *Trump, brexit, and the rise of populism: Economic have-nots and cultural backlash*. U.S.: Harvard Kennedy School.

- Johnson, L., & et al. (2018). Innovation and technology for sustainable economic reform. *Sustainable development journal*, n.p.
- Katz, R., & Callorda, F. (2021). *Digital transformation and shared prosperity: Implications for policy makers*. Telecommunication Policy.
- Keen, S. (2020). *Can we avoid another financial crisis*. U.K.: Zed Books.
- Klein, R., & Tuma, D. (2021). The impact of fiscal policy on economic stability: An empirical analysis. *Journal of economic policy*, n.p.
- Krabuansri, A. (2015). *The problem of controlling and auditing "Populism" in Thailand*. Bangkok: Thammasat University. (in Thai)
- Laothammathat, A. (2006). *Takkana populism*. Bangkok: Matichon Publisher. (in Thai)
- Leeatham, P. (2016). *Special lecture perspectives and concepts on fiscal discipline and budgetary from the perspective of economists*. Faculty of Economics, Chiang Mai University. (in Thai)
- Li-in, S. (2015). *News reception, attitudes, service usage behavior, and consumer loyalty towards ptt life station service stations*. Bangkok: Thammasat University. (in Thai)
- Margalit, Y. (2020). The political economy of the stimulus: How government provides for the poor. *Journal of economic perspectives*, n.p.
- McCall, R. P., Darr, D. A., & Chapman, M. (2017). Public perceptions of government debt and fiscal policy: implications for policy design. *Journal of economic perspectives*, n.p.
- OECD. (2021). *The impact of COVID-19 on the economy: Helping people in need*. OECD Publishing.
- Pappas, T. (2019). *Populism and liberal democracy: A comparative and theoretical analysis*. U.K.: Oxford University Press.
- Rogers, E. M., & Dearing, J. W. (1988). *Agenda-setting research and nonresearch communities: A sociological analysis*. Public Relations Review.
- Saengsak, C. (2019). *Law on fiscal discipline, budgeting methods, and state audit*. Bangkok: Winnyuchon Publisher. (in Thai)
- Schneider, J., Van Oort, F., & Geers, M. (2020). The digital divide in rural areas: Understanding access and use of technology. *Journal of rural studies*, n.p.
- Smith, J. (2020). Sustainable resource management and economic stability. *Journal of economic development*, n.p.
- Taleb, N. N., & Lintner, J. (2019). The role of fiscal policy in economic recovery: Evidence and implications. *Journal of economic perspectives*, n.p.
- Thampanishvong, K. (2009). *Exploring the status of sustainable development goals in the thai context and alternative economic, social, and legal measures*. The Thailand Research Fund. (in Thai)
- Wangsiripaisal, C. (2020). Behaviors and attitudes towards online tourism reviews affecting intention to visit 15 tourist attractions in Krabi Province of generation y consumers. *Journal of marketing and management, faculty of business administration, Rajamangala University of Technology Thanyaburi*, n.p.

World Bank. (2021). *Digital currency: A perspective from the world bank*. World Bank Publications.

Zhang, Z., & Chen, Y. (2022). Security challenges in digital payment systems: a comprehensive review. *Journal of financial security research*, n.p.

